מהדורה למורה – מפתח תשובות

מטרות הדף:

- להכיר את ארבעת חלקי הטיעון ולזהות אותם בטקסט נתון.
- להשתמש נכון במילות קישור לפי תפקידן בכתיבה ובדיבור.
- להבחין בין עובדה לדעה ובין נימוק חזק לנימוק חלש.
- לכתוב טיעון מלא ולתת משוב מועיל ומכבד לטיעון של חבר/ה.

גרסת חנ"מ – פחות פריטים, עד 3 אפשרויות בחירה, בנק מילים, גופן מוגדל ושורות כתיבה רחבות. מומלץ להקריא את ההוראות בקול ולעבוד חלק אחר חלק, בלי הגבלת זמן.

חלק א' – פרק 1 • מבנה הטיעון: הגשר מהטענה למסקנה – מכירים את החלקים

1. נכון – כך מוסבר במבנה הטיעון: הטענה היא היעד, והנימוקים מובילים אליה
2. נכון – הנימוקים הם הסיבות שמסבירות למה חושבים כך, והם בונים את הדרך אל הטענה

חלק ב' – פרק 1 • מבנה הטיעון: הגשר מהטענה למסקנה – התאמה לפי הדוגמה

1 – ב (לדעתי, צריך הפסקה ארוכה יותר בבית הספר)
2 – ג (ילדים צריכים לזוז כדי להתרכז)
3 – א (למשל, אחרי משחק כדור בהפסקה קל לי יותר להקשיב)

חלק ג' – פרק 1 • מבנה הטיעון: הגשר מהטענה למסקנה – בונים טיעון צעד אחר צעד

1. כותבים טענה ברורה – מה אני חושב/ת על הנושא, במשפט אחד
2. מוסיפים נימוק ראשון – מסבירים למה חושבים כך

חלק ד' – פרק 2 • מילות קישור לפי תפקיד – זיהוי תפקיד

1. ב – בנוסף
2. ג – אולם

חלק ה' – פרק 2 • מילות קישור לפי תפקיד – התאמה

1 – ב (לטענתי)
2 – ג (למרות ש)
3 – א (היות ש)

חלק ו' – פרק 2 • מילות קישור לפי תפקיד – שימוש במשפט

1. ראשית
2. בנוסף

חלק ז' – פרק 3 • מזהים טיעון: טענה, עובדה או דעה, נימוק חזק או חלש – מושגי יסוד

1. נכון – עובדה ניתנת לבדיקה, בניגוד לדעה
2. נכון – על דעה מתווכחים ואותה מנמקים

חלק ח' – פרק 3 • מזהים טיעון: טענה, עובדה או דעה, נימוק חזק או חלש – זיהוי בטקסט

1. ב – ההפסקה הגדולה צריכה להיות ארוכה יותר
2. ב – בבית הספר יש שיעור ראשון בשעה שמונה

חלק ט' – פרק 3 • מזהים טיעון: טענה, עובדה או דעה, נימוק חזק או חלש – כתיבה וחשיבה

1. נימוק הקשור לטענה ומוסבר, לדוגמה: בעלי חיים מלמדים אחריות ומחזקים למידה רגשית
2. לדוגמה: תרגול שאלות בבית עזר לי להבין נושא קשה במתמטיקה

חלק י׳ – פרק 4 • כותבים טיעון משלנו (טענה, נימוקים, ביסוס, סיכום) – היכרות עם המבנה

- 1. ב – טענה
- 2. ב – 3–2
- 3. ב – לדעתי,

חלק י״א – פרק 4 • כותבים טיעון משלנו (טענה, נימוקים, ביסוס, סיכום) – תרגול שלבים

- 1. ראשית
- 2. למשל

חלק י״ב – פרק 4 • כותבים טיעון משלנו (טענה, נימוקים, ביסוס, סיכום) – התאמה וסדר

- 1 – ד (פתיח לטענה)
- 2 – א (פתיח לנימוק)
- 3 – ב (פתיח לביסוס)
- 4 – ג (פתיח לסיכום)

חלק י״ג – פרק 5 • ויכוח בעל פה בכבוד – מכירים את הגלגל

- 1. א – מציג/ה את הטענה של הקבוצה בבהירות
- 2. ב – 30 שניות
- 3. ב – מפריך/ה

חלק י״ד – פרק 5 • ויכוח בעל פה בכבוד – תפקידים ותיאורים

- 1 – ד (מציג/ה את הטענה של הקבוצה בבהירות)
- 2 – ג (מביא/ה נימוק ודוגמה)
- 3 – א (מקשיב/ה לצד השני ועונה לנימוק שלו)
- 4 – ב (מסכם/ת ומציע/ה המלצה)

חלק ט״ו – פרק 5 • ויכוח בעל פה בכבוד – מתרגלים ויכוח מכבד

- 1. לסיכום, אנחנו מציעים שבתי הספר יקבעו זמן קבוע לסיום השימוש במסכים.

חלק ט״ז – פרק 6 • משוב עמיתים על טיעון כתוב – מכירים את המחוון

- 1. א – טענה ברורה
- 2. ב – שניים

חלק י״ז – פרק 6 • משוב עמיתים על טיעון כתוב – מכירים את המחוון

- 1. נכון – כך כתוב במחוון המשוב בדף

חלק י״ח – פרק 6 • משוב עמיתים על טיעון כתוב – מתאימים ומשלימים

- 1 – ב (אפשר לדעת מה העמדה כבר בפתיחה)
- 2 – ג (לפחות שני נימוקים שקשורים לטענה)
- 3 – ד (הטענה חוזרת והמלצה מעשית)
- 4 – א (משתמשים במילים מתאימות לכל תפקיד)

חלק י״ט – פרק 6 • משוב עמיתים על טיעון כתוב – מתאימים ומשלימים

כרטיס יציאה – מה לחפש

- הטענה מנוסחת במשפט אחד וברור, בדרך כלל עם פתיח כמו 'לדעתי' או 'אני חושב/ת ש.
- יש לפחות שני נימוקים, וכל נימוק מלווה בדוגמה, הוכחה או ניסיון אישי רלוונטי.
- נעשה שימוש נכון במילות קישור לפי תפקידן (פתיחה, הוספה, דוגמה, ניגוד, סיבה, מסקנה), והסיכום כולל המלצה מעשית.

טיפים להפעלה:

- מומלץ לחלק את החוברת לשלושה-ארבעה מפגשים: מבנה ומילות קישור, זיהוי וניתוח, כתיבה עצמאית, ולבסוף ויכוח ומשוב עמיתים.
- לתלמידים שמתקשים אפשר להתחיל מתרגילי הזיהוי (טענה, עובדה/דעה, חזק/חלש) לפני הכתיבה העצמאית, ולהרשות שימוש בבנק מילות הקישור כעזר קבוע.
- לתלמידים מתקדמים כדאי להוסיף נימוק שלישי, לתרגל הפרכה של טיעון נגדי, ולהעשיר את מילות הקישור מעבר לבנק הבסיסי.
- כדאי לשלב בין עבודה אישית (כתיבת הטיעון) לעבודה זוגית/קבוצתית (ויכוח בעל פה ומשוב עמיתים) כדי לחזק גם הקשבה וגם ביטוי בכתב.

חוברת תרגול – כותבים טיעון: משכנעים בחוכמה

כותבים טיעון – משכנעים בחוכמה 🗣️

· חנ"מ

תוכן החוברת

1. פרק 1 – מבנה הטיעון: הגשר מהטענה למסקנה
2. פרק 2 – מילות קישור לפי תפקיד
3. פרק 3 – מזהים טיעון: טענה, עובדה או דעה, נימוק חזק או חלש
4. פרק 4 – כותבים טיעון משלנו (טענה, נימוקים, ביסוס, סיכום)
5. פרק 5 – ויכוח בעל פה בכבוד
6. פרק 6 – משוב עמיתים על טיעון כתוב

שם: _____ כיתה: _____

יצרה: רוית ראש בן ישי

חוברת תרגול – כותבים טיעון: משכנעים בחוכמה

חוברת התלמיד/ה חנ"מ

שם: _____ **כיתה:** _____ **תאריך:** _____

בחוברת הזאת תתרגלו שלב אחרי שלב את כתיבת הטיעון – מהבנת המבנה ועד כתיבה עצמאית וויכוח בעל פה. עבדו לפי סדר הפרקים, ובכל פרק קראו את הדוגמה לפני שאתם כותבים בעצמכם.

בנק מילים: בנוסף | למשל | ראשית | ראשית

1 חלק א' – פרק 1 • מבנה הטיעון: הגשר מהטענה למסקנה – מכירים את החלקים

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	הטיעון בנוי כמו גשר, כשהטענה היא היעד שאליו מגיעים	☐	☐
2	הנימוקים הם ה'לבנים' שמחברות בין ההתחלה לטענה	☐	☐

2 חלק ב' – פרק 1 • מבנה הטיעון: הגשר מהטענה למסקנה – התאמה לפי הדוגמה

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. טענה	___	**א.** למשל, אחרי משחק כדור בהפסקה קל לי יותר להקשיב
2. נימוק	___	**ב.** לדעתי, צריך הפסקה ארוכה יותר בבית הספר
3. ביסוס	___	**ג.** ילדים צריכים לזוז כדי להתרכז

3 חלק ג׳ – פרק 1 • מבנה הטיעון: הגשר מהטענה למסקנה – בונים טיעון צעד אחר צעד

מספרו את השלבים לפי הסדר הנכון (1, 2, 3...).

☐	מוסיפים נימוק ראשון – מסבירים למה חושבים כך
☐	כותבים טענה ברורה – מה אני חושב/ת על הנושא, במשפט אחד

4 חלק ד׳ – פרק 2 • מילות קישור לפי תפקיד – זיהוי תפקיד

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. איזו מילה מתאימה לתפקיד "הוספה"?

א) למשל ב) בנוסף ג) אבל

2. איזו מילה מתאימה לתפקיד "ניגוד והסתייגות"?

א) וגם ב) כי ג) אולם

5 חלק ה׳ – פרק 2 • מילות קישור לפי תפקיד – התאמה

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. פתיחה – הבעת עמדה	___	**א.** היות ש
2. ניגוד והסתייגות	___	**ב.** לטענתי
3. סיבה	___	**ג.** למרות ש

6 חלק ו׳ – פרק 2 • מילות קישור לפי תפקיד – שימוש במשפט

השלימו את המילה החסרה.

1. יש להאריך את ההפסקה. _____ , ילדים צריכים לנוח מהלמידה.

2. אני חושב שכדאי טיול שנתי ארוך. _____ , זה מחזק את הכיתה.

7 חלק ז׳ – פרק 3 • מזהים טיעון: טענה, עובדה או דעה, נימוק חזק

או חלש – מושגי יסוד

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	עובדה היא משפט שאפשר לבדוק ולהוכיח אם הוא נכון	☐	☐
2	דעה היא מה שמישהו חושב, מרגיש או מאמין בו	☐	☐

8 חלק ח' – פרק 3 • מזהים טיעון: טענה, עובדה או דעה, נימוק חזק

או חלש – זיהוי בטקסט

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. בטקסט "הפסקה ארוכה – זה הזמן", מהי הטענה המרכזית?

(א) ילדים צריכים לזוז בהפסקה (ב) ההפסקה הגדולה צריכה להיות ארוכה יותר

(ג) בהפסקה מתחזקות חברויות

2. איזה משפט מבין הבאים הוא עובדה ולא דעה?

(א) בית הספר צריך להתחיל מאוחר יותר

(ב) בבית הספר יש שיעור ראשון בשעה שמונה

(ג) ההפסקה הכי חשובה ביום הלימודים

9 חלק ט' – פרק 3 • מזהים טיעון: טענה, עובדה או דעה, נימוק חזק

או חלש – כתיבה וחשיבה

ענו בקצרה.

1. כתבו נימוק חזק אחד לטענה "כדאי להביא בעלי חיים לכיתה", והסבירו בקצרה למה הוא חזק

2. כתבו דוגמה (ביסוס) שתתאים לנימוק "שיעורי בית עוזרים לתרגל את החומר"

_____

_____

_____

10 חלק י' – פרק 4 • כותבים טיעון משלנו (טענה, נימוקים, ביסוס, סיכום) – היכרות עם המבנה

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. מהו החלק הראשון בבניית טיעון (כמו גשר)?

(א) סיכום (ב) טענה (ג) ביסוס

2. כמה נימוקים מומלץ לכתוב בטיעון שלם?

(א) רק אחד (ב) 2–3 (ג) חמישה

3. איזה פתיח מתאים לפתיחת הטענה?

(א) למשל, (ב) לדעתי, (ג) לכן,

11 חלק י"א – פרק 4 • כותבים טיעון משלנו (טענה, נימוקים, ביסוס, סיכום) – תרגול שלבים

השלימו את המילה החסרה.

1. _____, ילדים צריכים לזוז כדי להתרכז בשיעור.

2. אחרי משחק כדור בהפסקה קל לי להקשיב, _____ ההפסקה עוזרת לריכוז.

12 חלק י"ב – פרק 4 • כותבים טיעון משלנו (טענה, נימוקים, ביסוס, סיכום) – התאמה וסדר

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. לדעתי,	___	**א.** פתיח לנימוק
2. ראשית,	___	**ב.** פתיח לביסוס

3. לדוגמה,	___	**ג.** פתיח לסיכום
4. לסיכום,	___	**ד.** פתיח לטענה

13 חלק י"ג – פרק 5 • ויכוח בעל פה בכבוד – מכירים את הגלגל

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. מה תפקידו של ה'פותח/ת' בקבוצה?

(א) מציג/ה את הטענה של הקבוצה בבהירות (ב) מפעיל/ה את הטיימר

(ג) מביא/ה נימוק ודוגמה

2. כמה זמן מוקצב לכל צד לשלב ה'הפרכה' בגלגל הוויכוח?

(א) דקה (ב) 30 שניות (ג) שתי דקות

3. מי בקבוצה מקשיב/ה לצד השני ועונה לנימוק שלו?

(א) מנמק/ת (ב) מפריך/ה (ג) מסכם/ת

14 חלק י"ד – פרק 5 • ויכוח בעל פה בכבוד – תפקידים ותיאורים

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. פותח/ת	___	**א.** מקשיב/ה לצד השני ועונה לנימוק שלו
2. מנמק/ת	___	**ב.** מסכם/ת ומציע/ה המלצה
3. מפריך/ה	___	**ג.** מביא/ה נימוק ודוגמה
4. מסכם/ת	___	**ד.** מציג/ה את הטענה של הקבוצה בבהירות

15 חלק ט"ו – פרק 5 • ויכוח בעל פה בכבוד – מתרגלים ויכוח מכבד

כתבו תשובה מלאה במשפטים שלמים.

1. כתבו משפט סיכום מכבד לסיום ויכוח, לפי הפתיח 'לסיכום, אנחנו מציעים ש...'

_____

_____

_____

16 חלק ט"ז – פרק 6 • משוב עמיתים על טיעון כתוב – מכירים את המחוון

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. באיזה קריטריון במחוון המשוב בודקים אם אפשר לדעת מה העמדה כבר בפתיחה?

(א) טענה ברורה (ב) ביסוס (ג) מילות קישור

2. כמה נימוקים לפחות צריך כדי לקבל ניקוד מלא בקריטריון נימוקים רלוונטיים?

(א) אחד (ב) שניים (ג) שלושה

17 חלק י"ז – פרק 6 • משוב עמיתים על טיעון כתוב – מכירים את המחוון

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	קריטריון ביסוס בודק אם לכל נימוק יש דוגמה, הוכחה או הסבר	☐	☐

18 חלק י"ח – פרק 6 • משוב עמיתים על טיעון כתוב – מתאימים ומשלימים

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. טענה ברורה	___	**א.** משתמשים במילים מתאימות לכל תפקיד

2. נימוקים רלוונטיים	___	**ב.** אפשר לדעת מה העמדה כבר בפתיחה
3. סיכום והמלצה	___	**ג.** לפחות שני נימוקים שקשורים לטענה
4. מילות קישור	___	**ד.** הטענה חוזרת והמלצה מעשית

19 חלק י"ט – פרק 6 • משוב עמיתים על טיעון כתוב – מתאימים ומשלימים

השלימו את המילה החסרה.

כרטיס יציאה

האם אני יודע/ת לכתוב טענה אחת ברורה בנושא שבחרתי?

האם לכל נימוק שכתבתי יש ביסוס (דוגמה או הוכחה)?

איך הרגשתי בשיעור? ☹ 😐 🙂 😀